

Kursbeskrivning för Rättsliga- och samhällsvetenskapliga perspektiv på våld och övergrepp mot barn och unga (7,5 hp) VT 2023

•JU680 och JU681FF

Fristående kurs samt valbar inom termin 2 inom Magisterprogrammet i Barnets rättigheter (programkod MLICR)

VT 2023, kursen ges halvfart period B (21 mars – 4 juni)

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Den övergripande målsättningen med kursen är att ge överblick, kunskap och förståelse för rättsliga perspektiv på våld och övergrepp mot barn och unga. Fokus ligger på straffrättsliga, processrättsliga men även socialrättsliga, familjerättsliga och barnrättsliga perspektiv. Både nationell och internationell rätt berörs. Som ett komplement till det rättsliga perspektivet innehåller kursen också samhällsvetenskapliga perspektiv där forskning och teorier inom det samhällsvetenskapliga forskningsfältet ingår. Kursen är problemorienterad och syftar därför även till att förmedla teoretisk såväl som praktiskt användbar kunskap om rättsregler och rättsprinciper inom de områden som behandlas.

Kursen innehåller följande kursmoment:

- Barns rätt till skydd från våld och övergrepp
- Prevalens och konsekvenser av våld och övergrepp mot barn
- Att företräda barn i rättsliga processer
- Barns beslutsmyndighet och barns rätt att komma till tals; rätten att bli hörd och ha inflytande
- Barns ställning i rättsliga processer (sociala mål, vårdnadstvister och brottmål)
- Barns berättelser om våld och övergrepp
- Barns deltagande i forskning
- Socialtjänstens roll när barn misstänks vara utsatta för våld och övergrepp
- Kriminalisering av våld och övergrepp mot barn

Juridiska institutionen

- Våld och övergrepp mot barn och unga i digitala miljöer
- Riskbedömningar i vårdnads och LVU-mål

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av förekomsten och konsekvensen av våld mot barn och unga samt den rättsliga regleringen rörande våld mot barn inom straff-, process-, familje- och socialrätt,
- visa fördjupad förmåga att självständigt, kritiskt och systematiskt analysera komplexa juridiska och samhällsvetenskapliga frågeställningar samt hur dessa perspektiv förhåller sig till varandra,
- självständigt och kritiskt bedöma och värdera juridiska och samhällsvetenskapliga frågeställningar inom kunskapsområdet våld mot barn och unga.

Pedagogiken

Undervisningen består av ett antal campusförelagda halv- eller heldagar varvade med instuderings-anvisningar via lärplattformen Athena. Vid campustillfällena kommer de undervisande lärarnas föredragningar om den anvisade kurslitteraturen sättas i relation till kursens övergripande tvärvetenskapliga perspektiv. Undervisningen sker genom föreläsningar, seminarium och uppsatshandledning. Pedagogiken bygger på problembaserad inläring som förutsätter en hög grad av studentaktivitet både före och under undervisningstillfällena. Studenterna förutsätts förbereda seminarium i mindre grupper som de tilldelas vid kursstart (s.k. studentarbetslag). I studentarbetslagen kommer studenterna att få läsa och kommentera varandras manus.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Kursen och kurslitteraturen tematiseras innehållsligt utifrån tre områden, teman som fördjupas och diskuteras under campusdagarna där föreläsningar och seminarier genomförs.

Tema 1: Barns rätt till skydd – samhällets ansvar (Campusdag 1 och introduktion till kursen)

- Föreläsningar och seminarier behandlar: Barns rätt till skydd från våld och övergrepp, Prevalens och konsekvenser av våld och övergrepp mot barn, Att företräda barn i rättsliga processer. (Följs upp via reflektionsuppgift)

Tema 2: Barns rätt till delaktighet och barns berättelser om våld (Campusdag 2)

- Föreläsningar och seminarier behandlar: Barns beslutsmognad och barns rätt att komma till tals; rätten att bli hörd och ha inflytande, Barns ställning i rättsliga processer (sociala mål, vårdnadstvister och brottmål), Barns berättelser om våld och övergrepp, Barns deltagande i forskning. (Följs upp via reflektionsuppgift)

Tema 3: Att skydda och straffa (Campusdag 3)

- Föreläsningar och seminarier behandlar: Socialtjänstens roll när barn misstänks vara utsatta för våld och övergrepp, Kriminalisering av våld och övergrepp mot barn, Våld och övergrepp mot barn och unga i digitala miljöer, Riskbedömningar i vårdnads och LVU-mål.

Skriftliga och muntliga övningar

Kursen examineras genom en skriftlig individuell hemuppgift (7,5 hp) som ges vid kursstart. Under kursen ges återkoppling på manus och val av problemområde studenten väljer att fokusera i sin text. Vid det examinerande opponeringsseminariet ska studenten försvara sin PM samt opponera på en annan students PM.

Studenten förväntas ge och få återkoppling på sitt examinationsutkast inom studentarbetslaget.

Obligatorier

Vid den obligatoriska undervisningen krävs en närvaro motsvarande 80 %. Frånvaro som omfattar 20-40 % av det totala antalet obligatoriska tillfällen i undervisningen ska kompenseras genom pedagogiskt likvärdiga extra kursuppgifter. Dispens ska normalt sökas i förväg hos kursföreståndaren. I samband med att ansökan behandlas tas ställning till vad studenten – för det fall att den beviljas – ska göra för kompletteringsuppgift. Normalt beslutas att sådan ska bestå i en längre skrivuppgift. Uppgiften ska vara inlämnad senast före dagen för omtentamen. Studenter som har mer frånvaro än 40% av den obligatoriska undervisningen måste gå om kursen.

Examinationsuppgiften består av en skriftlig individuell uppgift. Uppgiften ska lämnas in enligt instruktioner som kommer att finnas i den gemensamma lärarplattformen

Athena vid kursstart. För sent inkomna examinationer underkänns utan möjlighet till komplettering. Uppgifter som lämnats in i tid men underkänts kan kompletteras samma termin fram till datum för omtentan.

Den muntliga slutredovisningen vid opponeringsseminariet är obligatorisk och kan ej kompenseras med skriftlig uppgift. Likaså den muntliga opponeringen av en annan students PM vid opponeringsseminariet.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Den svenska lagstiftningen gällande barns rättigheter sätts i relation till internationella konventioner. Både svensk och internationell forskning om våld och övergrepp mot barn ingår.

Samverkan med det omgivande samhället

Under kursen inbjuds praktiker att beskriva arbetet med att möta och företräda barn och unga som utsatts för våld och övergrepp.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Kursen ingår dels som en valbar kurs inom magisterprogrammet Barnets rättigheter, dels är en fristående kurs. Kursen syftar till att ge kunskaper och förståelse rättsliga- och samhällsvetenskapliga perspektiv på våld och övergrepp mot barn och unga. Kursen är en fördjupning av de barnrättsliga frågeställningar som behandlas under de andra kurserna inom programmet.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Behörig är den som har en examen om minst 180 hp inom rättsvetenskapligt, samhällsvetenskapligt, eller humanistiskt huvudområde, eller examen från relevant professionsutbildning, som inkluderar ett självständigt arbete om minst 15 hp, eller motsvarande. Svenska 3 och engelska 6.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs främst av kursadministratören

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via ditt studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då ni på så sätt räknas som förstagsregistrerade när ni registrerar er nästa gång och därmed är garanterade en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

För att kunna tilldelas ett studentarbetslag måste du vara registrerad på kursen. Tiden för registrering anges på kurshemsidan.

Studieanvisningar

Lärobok

Texterna som är beslutade som kurslitteratur aviseras två månader före kursstart.

Övrigt studiematerial

Övrigt studiematerial (inklusive, artiklar, bokkapitel, rättsfall, källmaterial etc.) läggs ut i Athena under kursens gång.

Förberedelser inför undervisningen

Studenter arbetar självständigt med inläsning kursen igenom, och ges återkoppling av kurslärare och av de övriga i studentarbetslaget. Studentarbetslaget förväntas träffas och genomföra uppgifter gemensamt mellan campusträffarna. Undervisningen ges i form av föreläsningar och seminarier. Undervisning ges även i form av grupphandledning som del i arbetet med uppsatsen. I lärplattformen Athena anges till varje undervisningspass vilken litteratur som ska läsas. Det är viktigt att relevant text har studerats före undervisningen.

Examination

Examinationsmoment

- Aktiv närvaro vid obligatoriska undervisningsmoment

- Individuell skriftlig uppsats
- Muntlig presentation av den egna uppsatsen
- Opponering på annan students uppsats

Examination sker genom en individuellt skriftlig uppsats med tillhörande muntlig presentation i ett särskilt opponeringseminarium. Deltagande i seminariet är obligatoriskt. En för sent inlämnad examinationsuppgift kommer inte att bedömas. Om examinationen blir underkänd kan den kompletteras fram till datumet för omtentamen. Godkänd uppsats är giltig i två år. Datumerna för inlämning av uppsats finns i Athena och i schemat på kursens hemsida. Observera att det är obligatoriskt att författa en individuell uppsats och att presentera den, samt att opponera på en annan students uppsats. Inte uppfyllda obligatorier leder till att betyg för kursen inte kan erhållas.

Anvisningar till den individuella uppgiften finns i Athena vid kursstart.

Betygskriterier

På kursen kan betygen A, B, C, D och E (godkända resultat) samt Fx och F (underkända resultat) erhållas.

- A Uppnår lärandemålen på ett utmärkt sätt.
- B Uppnår lärandemålen på ett mycket bra sätt.
- C Uppnår lärandemålen på ett bra sätt.
- D Uppnår lärandemålen på ett godtagbart sätt.
- E Uppnår lärandemålen på ett godtagbart sätt, men bristfälligheter förekommer.
- Fx Uppnår lärandemålen på ett bristfälligt sätt.
- F Uppnår inte lärandemålen.

Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdat. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratör/amanuens att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast 10 arbetsdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.

Plagiat, fusk och störande av verksamheten

Plagiat, fusk och störande av verksamheten är självklart inte tillåtet vid Stockholms universitet och kan leda till avstängning från universitetet. Det är därför särskilt viktigt att du som student håller dig informerad om vad som gäller. Eftersom det inte alltid är så lätt för dig som student att veta var gränserna går så följer här information om detta.

Plagiat

Med den tillgång till internetburen information som är lätt tillgänglig idag går det snabbt och lätt att söka kunskap om mycket varierande ämnen. När det kommer till ditt eget skrivande på universitetet är det viktigt att inte använda sådana källor utan att tydligt ange varifrån informationen kommer. Att kopiera texter kallas för plagiat och är inte tillåtet. Även om vissa språkliga ändringar görs i texten är det plagiat. Obs att det även gäller kortare stycken ur en text. Om en mening skrivs av ska det anges varifrån den kommer.

Att använda andra studenters examinationsuppgifter, helt eller delvis, är inte heller tillåtet. Att använda sådant som du själv har skrivit tidigare kallas självplagiering och är inte heller tillåtet.

Plagiat innebär att man otillbörligt nyttjar någon annans arbete, till exempel genom att

1. kopiera texter från andra källor utan att ge korrekt hänvisning till källan;
2. att inte sätta citattecken i direkta citat;
3. felaktig information om källan; och
4. parafrasering utan korrekt hänvisning/citat.

Självplagiering

Självplagiat innebär att man återanvänder sina egna texter, utan att tydligt hänvisa till den text som återanvänds. Det kan handla om tidigare publicerade eller examinerade uppsatser, promemorior eller andra texter (t.ex. CC- och förvaltningsrättsuppsatserna, eller specialkurs-PM). Huvudregeln är att alltid hantera sina egna texter på samma sätt som texter, författade av andra. Om du sammanfattar eller omformulerar något, som du tidigare skrivit, ska detta anges med en fotnot innehållande en referens till den ursprungliga texten. Handlar det om en ordagrann återanvändning av en äldre text ska det markeras med citationstecken och fotnot. Det spelar alltså inte någon roll om det är du själv eller någon annan som är författare till ursprungstexten; kraven på hänvisning är desamma.

Reglerna om självplagiat uppställer också begränsningar i möjligheten att återanvända sådant som man tidigare skrivit. Det är t.ex. inte tillåtet att lyfta in en tidigare uppsats i examens-arbetet. Det skulle nämligen innebära att en och samma arbetsinsats

tillgodoräknades vid flera examinationer. Ett sådant förfarande skulle av examinator också anses visa på en bristande självständighet i förhållande till tidigare producerat material, oavsett om det är du eller någon annan som är författaren.

För att inte av misstag råka ut för att plagiera är det viktigt att du är förtrogen med de akademiska regler som gäller för citering och källhänvisning.

Fusk och otillåtet samarbete

Det är viktigt att noggrant uppmärksamma instruktionerna inför tentamina. Om inget annat anges skall uppsatsen göras individuellt. Läs kursanvisningar noga och fråga läraren om du är osäker.

Plagiatkontroll

Om du återanvänder dina tidigare texter på ett felaktigt sätt kommer detta att visa sig i samband med plagiatkontrollen. Förekomsten av plagiat kan föranleda anmälan till universitetets disciplinnämnd. Det gäller oberoende av om du har plagierat dig själv eller någon annan författare. Disciplinnämnden, som leds av rektor eller den person som rektor utser, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Vad händer?

Alla misstankar om fusk ska anmälas till prefekt eller studierektor på institutionen av tentamensvakt eller examinator för utredning om misstanke föreligger. Om så är fallet görs en anmälan till rektor på Stockholms universitet (SU) som för ärendet vidare till Disciplinnämnden vid Stockholms universitet (SU). Om den anklagade studenten bedöms vara skyldig leder det till avstängning från studierna under viss tid.

Studenter som blir anklagade eller misstänkta för vilseledande vid examination kan kontakta Stockholms universitets studentkår (SUS) för råd och stöd redan när misstanke om fusk riktas mot studenten.